

BENGT-JOHAN GULLBERG (f 1919)

Bengt-Johan Gullberg växte upp med tre syskon, barn till den driftiga och välkända Elsa Gullberg. Modern var textil pionjär, inredningsproducent, formgivare och innehavare av firma Elsa Gullberg textilier och inredning, i hörnet av Regeringsgatan/Hamngatan i Stockholm, en föregångare till Svenskt Tenn. Bengt-Johan blev tidigt engagerad i verksamheten. Han utbildade sig till arkitekt, och gav sig sedan iväg till Berlin för ytterligare studier.

I moderns rörelse ägnade han sig åt formgivning av textilier och möbler. Den första fätöljen ritade han 1943, 24 år gammal. Firma Elsa Gullberg anlätades för prestigefulla inredningsuppdrag, medan Bengt-Johan Gullberg utförde inredningsuppdrag för privathem. Så småningom blev han företagets vd. Parallellt började Bengt-Johan att tillverka de lampor som än i dag finns i produktion genom sonen Oscar Gullbergs försorg. 1948 kom den första modellen, med åren kom de att bli cirka 50.

I mitten av 40-talet utvecklar han en färdigproducerad, standardiserad köksinredning som säljs i platta paket, "Det byggbara köket", med mängder av olika delar. Han var bestämd på att köksbänkarna skulle ha ett bänkdjup på 72 cm, inte 60 cm som senare blivit standard. Olika åsikter om hur verksamheten ska drivas och utvecklas leder till att han lämnar företaget, och fortsätter sin bana på egen hand. Han tar med sig lampproduktionen, och fortsätter även att producera sitt bord med vändbart underrede, även det produceras fortfarande. När han gifter sig leder det till en total brytning med modern.

På 50-talet blir han ansvarig för aga:s designavdelning, och formger radio- och teveapparater, bland dem en trekantig hörnteve. Han intresserar sig mer för de tekniska lösningarna och problemlösandet än formgivandet. Själv kallar han sig inte formgivare – hellre arkitekt och innovatör.

I firma Elsa Gullbergs textilier och inredning, på dåvarande Hamngatan 7 i Stockholm, började Bengt-Johan sin bana med att rita textilmönster och inredning. Han genomför inredningsuppdrag och blir så småningom företagets vd. Butiken lever kvar fram till 1975.

Lampan Klocka, en av tolv av Gullbergs lampmodeller som fortfarande är i produktion. I dag med band av bomull, ursprungligen av linne, men under en tid även i plast.

På 60-talet var Bengt-Johan Gullberg ansvarig för aga:s designavdelning, härifrån kom moderniteter som transistor nr 3313 med snabbkopplings-tangenter och väska i galon.

BENGT-JOHAN GULLBERG

innovatör före sin tid

Checklista för Bengt-Johan Gullberg

- I Traditionalist i formgivningssammanhang, men idémässigt före sin tid.
- I Lampor med virade tygband i geometriska former på plastklädda stålunderreden.
- I En föregångare inom kökssystem.
- I Radio- och teveformgivare, gjorde bl a en trekantig hörnteve.

Bord, lampor och textil av Bengt-Johan Gullberg på ett vykort, avsänt från honom själv till mamma Elsa med hälsningen: "Härmed resultatet av färgfotograferingen."

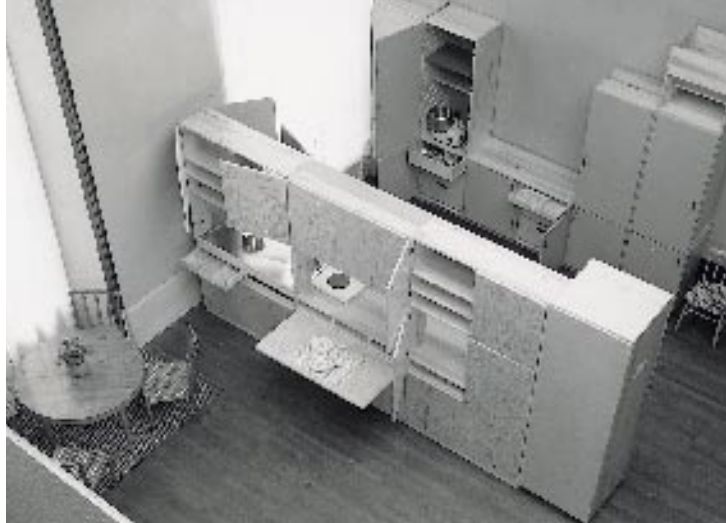

Öronlappsfätöljen var Bengt-Johan Gullbergs första möbel, den ritades för ab Elsa Gullberg 1943, då han var 24 år gammal.

Bordet a2 som det ser ut i dag, med träkantad laminatplatta. Underredet kan vändas på tre olika ledder så att användningsområdena blir flera. Ursprungligen var det en dörrtillverkare som tillverkade bordsskivan i olika träslag.

Byggde fabrik för tillverkning av spånplattor av jordnötsskal i Afrika

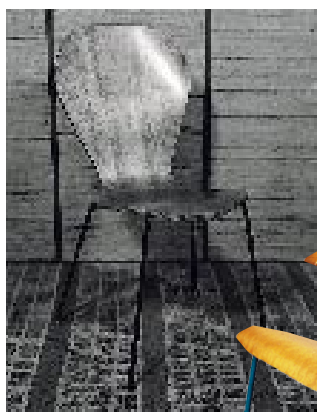

Bg-köket, med prefabricerade kökskåp utvecklades i mitten av 40-talet och levererades i platta paket. Ett nytt sätt att se på köksinredning, som dittills varit platsbyggd.

Hörnteven från slutet av 50-talet var lättplacerad men svårsåld och dyr att producera. Dyker då och då upp på nätauktioner, och finns på Tekniska museet.

T h: Viltfåtöljen från 1953 gjordes för Karolinska institutets studentutrymmen, och fanns i flera olika varianter.

T v: Åttan, en stol i böjträ som experimenterades fram i 50-talets början. En viss dansk lär ha fått syn på prototypen i Stockholm och inspirerats till sin storsäljare, också den döpt till en siffra...

FÖRE SIN TID

Med lamporna som stadig inkomstkälla kunde Bengt-Johan Gullberg ägna sig åt projekt som intresserade honom mer än produktformgivning. Hans idéer tycks dock ofta ha varit långt före sin tid. Bland hans projekt fanns i slutet av 60-talet ett avancerat datasamkörningsprojekt, som skulle hjälpa folk att hitta passande byteskedjor av lägenheter. Skattekontorets stora dator skulle utnyttjas nattetid för att hitta lämpliga matchningar, var det tänkt. Verksamheten kom av sig när det slogs fast att bostadsförmedlingen hade monopol på förmedlingen. Ett annat projekt var att tillverka byggblock av sädesstrå, en ekologisk produkt före sin tid. Projektet föll på ointresse hos investerare. En idé med att låta fjärrtåg i farten koppla på och av lokalvagnar, fick inte gehör hos sj. Men det mest oväntade var kanske beslutsamheten att tillverka spånplattor av jordnötsskal. Också det ett ekologiskt alternativ som han trodde starkt på och som tog flera år av hans tid i början på 70-talet. Projektet inbegrep ett fabriksbygge i Gambia, där han och en av sönerna bodde i två år. Men de involverade kompanjonerna försvann, projektet lades ner och själv återvände han hem med malaria.

Vi behöver dig!

Vi vill veta vad du tycker – om inredning, om Sköna hem, om trender, om boende, om design, om möbler, om konsumentfrågor. Och om ditt eget hem.

Kom med i Sköna hems läsarpanel.

SÅ HÄR GÅR DET TILL

Som pannedeltagare kommer du då och då att via e-post få svara på frågor om Sköna hem och om inredning och annat som anknyter till ämnet. Du klickar dig snabbt igenom frågorna och tjänar samtidigt poäng som du kan byta mot utvalda bonusprodukter. Du svarar när du själv har tid och lust, och du kan givetvis lämna panelen när du själv önskar. Det spelar ingen roll om du läser tidningen ofta eller sällan, om du är prenumerant eller inte. Det är dina ärliga svar som tidningsläsare vi vill ha.

Anmäl dig nu på:
www.skonahem.com
 Där hittar du detaljerad information om läsarpanelen.

Sköna hems
 chefredaktör
 Claes Blom.

Välkommen
**ANMÄL
 DIG NU**